

Ingar Eide
Blesterveien 18
2618 LILLEHAMMER

Deres ref

Vår ref
14/3043-

Dato
16.01.2015

Avgjørelse i klagesak - oppføring av teknisk bygg i Frydalen landskapsvernområde

Vi viser til søknad fra Ingar Eide 2. januar 2014, vedtak fra Rondane-Dovre nasjonalparkstyre 3. april 2014, klage fra Eide 29. april 2014, nasjonalparkstyrets behandling av klagen 6. juni 2014 og Miljødirektoratets tilrådning 30. september 2014.

Klima- og miljødepartementet opprettholder nasjonalparkstyrets vedtak. Saken gjelder oppføring av bygning til oppbevaring av solcelleaggregat og batterier. Søker har allerede hytte, anneks, uthus og stabbur som utgjør 118 m². Etter departementets syn bør derfor behov for lagringsplass være dekket. Etter en helhetsvurdering finner departementet at det er høy risiko for at innvilgelse av søknaden vil skape presedens for lignende saker og at en slik presedens vil kunne få negative konsekvenser for verneverdiene i området.

Sakens bakgrunn

Ingar Eide søkte om å få oppføre en bygning på 2,5 x 2,5 meter, med mønehøyde på 2 meter. Formålet med bygningen var å gi lagringsplass for batterier, aggregat mv. I tillegg skulle det monteres et solcellepanel på utsiden av bygningen. Eiendommen ligger i Frydalen landskapsvernområde og er i dag bebygd med hytte på 68 m², anneks på 25 m², uthus på 15 m² og stabbur på 10 m².

Rondane-Dovre nasjonalparkstyre avslo søknaden. Avslaget var begrunnet med at det allerede var tilstrekkelig med bygninger på eiendommen til å oppfylle funksjonen det tekniske bygget var ment å ha. Styret la også vekt på at maksimalt tillatt bebygd areal på eiendommen allerede var overskredet og at en ytterligere tillatelse ville gi en uheldig presedensvirkning.

Avslaget ble påklaget av Eide. Han anførte at det omsøkte tiltaket ikke er i strid med

verneforskriften. Bygningen vil heller ikke påvirke villrein. Han viste videre til at det ble gitt tillatelse til sykkelsti i samme område og at det er lagt til rette for hyttebygging i samme fjellområde. Aggregatet og batteriene er plasskrevende og krever støyisolasjon og kan ikke plasseres i eksisterende bygninger. Eksisterende bygninger har heller ikke gode nok solforhold til plassering av solcellepanel. I klagen reduserte Eide omsøkt bygning til 1,5 x 1,5 meter.

Nasjonalparkstyret behandlet klagen og vedtok å ikke ta den til følge. Styret viste blant annet til at en ny bygning vil kunne være med på å påvirke landskapets karakter. Forvaltningsplanen angir et maksimalt bruttoareal på 70 m² per tomt. Søker har allerede 118 m² bebygd areal, herunder bygninger som kan dekke søkers behov for lagring av aggregat, batterier mv.

Miljødirektoratet tilrår at klagen ikke tas til følge. Innvilgelse av søknaden vil kunne føre til press for å innvilge tilsvarende søknader som overskrider retningslinjene som er satt i forvaltningsplan, og som igjen kan utvide rammene i vernevedtaket. Behovet til søker kan også dekkes på annen måte.

Departementets vurdering

Klima- og miljødepartementet mener at saken er tilstrekkelig opplyst og at klagen kan behandles.

Klageinstansen kan prøve alle sider ved saken, jf. forvaltningsloven § 34.

Frydalen landskapsvernområde er vernet i henhold til forskrift 24. oktober 2003 nr. 1270 (heretter verneforskriften).

Verneforskriften § 3 punkt 1.1 oppstiller forbud mot oppføring av bygninger. Forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til ombygginger og tilbygg til eksisterende bygninger i tråd med forvaltningsplan, jf. § 3 punkt 1.3 bokstav d.

I og med at forskriften ikke åpner for oppføring av nye bygninger, må tiltaket vurderes etter naturmangfoldloven § 48.

Etter naturmangfoldloven § 48 første ledd kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra et vernevedtak dersom ” det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig”.

Departementet er enig med styret i at det er vanskelig å definere landskapsvirkningen av det omsøkte tiltaket. Ved vurderingen av den aktuelle søknaden, må man imidlertid også ta hensyn til mulige sumvirkninger ved at tilsvarende eller lignende tiltak blir søkt om og innvilget. Slik unngår man at små inngrep over tid endrer landskapets art og karakter.

Det følger av verneforskriften § 2 at formålet med vernet blant annet er å ”ta vare på et særpreg og vakkert natur- og kulturlandskap, der seterlandskap med seterbebyggelse og

setervoller, vegetasjon og kulturminner utgjør en vesentlig del av landskapets egenart” samt å ”ta vare på landskapsformene”.

Søknaden gjelder oppføring av en ny bygning. Selv om bygningen er liten, vil nye bygninger gjennomgående påvirke landskapet i større grad enn tilbygg vil gjøre. Dette er også bakgrunnen for at verneforskriften åpner for at det kan gis tillatelse til tilbygg, mens det ikke kan gis tillatelse til nye bygninger.

Generelt sett vil oppføring av et stort antall nye bygninger i et natur- og kulturlandskap som Frydalen, medføre en endring av landskapets art og karakter. Det er imidlertid vanskelig å fastsette hvor grensen går for når landskapet blir endret.

I verneområdene i Rondane er det 661 bygninger og 42 prosent av bygningene ligger i Frydalen landskapsvernområde. Av disse bygningene er 89 fritidsbygg. Hvis alle disse eiendommene skulle få like mange enheter og like stor bygningsmasse som søker ville få ved oppføring av omsøkte bygning (totalt fem enheter på til sammen ca. 120 m²) , ville dette gi mange nye bygninger og stor total bygningsmasse.

Slik departementet ser det, er det ikke spesielle forhold ved det omsøkte tiltaket som skiller dette tiltaket fra andre tilsvarende eller lignende tiltak.

Søker har heller ikke godtgjort noe spesielt behov for bygningen. Rett nok har han behov for et sted å oppbevare solcelleaggregatet og batterier, som bør oppbevares i et lydisolert rom eller bygning. Men når søker allerede har hytte, anneks, uthus og stabbur og utstyret ikke er større enn at det kan få plass i en bygning på 2,25 m², mener departementet at det må være mulig for søker å oppbevare utstyret i en eksisterende bygning eller i deler av en slik bygning.

Forvaltningsplanen har vurdert hvilken samlet belastning verneområdet kan tåle. Det følger av forvaltningsplanen at ”[m]aksimalt bruksareal etter bygging av tilbygg er 70 m² (TBRA).” Denne maksimale grensen vil også gjelde for den totale bygningsmasse man kan tillate på en eiendom. Søker har allerede overskredet denne grensen med 48 m².

Departementet finner etter dette at risikoen for at innvilgelse av søknaden vil skape presedens for lignende saker, er høy. Vurderingen bygger på at det er mange hytter i området, at det ikke er spesielle forhold ved det aktuelle tiltaket som skiller det fra andre tilsvarende eller lignende tiltak og at søker ikke har spesielle behov for bygningen som skiller seg fra alminnelige behov for oppbevaring. I tillegg har forvaltningsplanen foretatt en vurdering av verneområdets tålegrense når det gjelder bygningsmasse og søker overstiger allerede denne grensen i betydelig grad. En slik presedens vil også kunne få store konsekvenser for verneverdiene i området, da presedens for nye enheter og en så stor total bygningsmasse på sikt vil medføre en vesentlig endring av landskapets art og karakter.

På denne bakgrunn mener departementet at tiltaket strider mot verneformålet og vil kunne påvirke verneverdiene. Det er dermed ikke adgang til å gi dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48.

I og med at avslaget i all hovedsak er begrunnet utfra vurderinger av presedens, går ikke departementet nærmere inn på de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12.

Departementet opprettholder med dette Rondane-Dovre nasjonalparkstyres avslag på søknad om oppføring av bygning i Frydalen landskapsvernområde.

Vedtak:

Klagen tas ikke til følge.

Klagen er med dette endelig avgjort. Vedtaket kan ikke påklages.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Ida Sletsjøe
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk, og har derfor ikke håndskrevet signatur.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Rondane - Dovre nasjonalparkstyre	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Øvrige nasjonalpark- og verneområdestyrer			